

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เพื่อหาขนาดและสีของตัวอักษรที่ฉายจากเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 240 คน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การยกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จากจังหวัดจันทบุรี จำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
2. การหาตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากระดับชั้นเรียน 6 ระดับ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ตามลำดับ ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6
3. การหาตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นเรียนละ 80 คน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 240 คน
4. แบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดเข้ากลุ่มทดลอง โดยให้ในแต่ละกลุ่มทดลองมีนักเรียนระดับชั้นเรียนละ 4 คน รวมเป็นกลุ่มทดลองละ 12 คน จะได้กลุ่มทดลองทั้งหมด 20 กลุ่ม ดังตาราง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามระดับชั้นเรียนเพื่อเข้ารับการทดลอง

ระดับชั้นเรียน มัธยมศึกษาปีที่	กลุ่มทดลอง						รวม
	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	-----	ที่ 20		
2	4	4	4	-----	4	80	
4	4	4	4	-----	4	80	
6	4	4	4	-----	4	80	
	12	12	12	-----	12	240	

ทำการทดสอบทางสายตา โดยทดสอบทางสายตาปกติ ด้วยเครื่องมือทดสอบสายตาปกติของสเนลเลน และทดสอบตาบอดสีด้วยเครื่องมือทดสอบตาบอดสีของ อิชิฮาระ ปรากฏผลว่าไม่มีผู้ใดมีความบกพร่องทางสายตา สำหรับผู้ที่สวมแว่นตาแก้ไขสายตาถือว่าเป็นผู้มีสายตาปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบ

แบบทดสอบเป็นแผ่นโปร่งใสที่ทำจากฟิล์มลิธ (Lith Film) โดยมีคำที่ไร้ความหมาย (Pseudo word) ที่จับคู่เหมือนและไม่เหมือนกัน จำนวน 50 คู่คำ ซึ่งจะมีคู่คำที่เหมือนกัน 24 คำ และไม่เหมือนกัน 26 คำ จัดรูปแบบให้เป็นสองคอลัมน์ ในแผ่นโปร่งใสแผ่นที่ 1 และ 2 จะมีคู่คำ แผ่นละ 16 คู่คำ ในแผ่นที่ 3 จะมีจำนวน 18 คู่คำ การได้มาซึ่งแบบทดสอบมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1.1 การพัฒนาแบบทดสอบ

1.1.1 การสร้างคำไร้ความหมาย (Pseudo word) ใช้หลักการ
ที่สุกรี รอดโพธิ์ทอง (2528) ได้สร้างขึ้นภายใต้การแนะนำของ แคที โรลเลอร์
(Cathy Roller) อาจารย์ที่ปรึกษา โดยการสุ่มตัวพยัญชนะ 3 ตัวจากตาราง การแบ่งกลุ่ม
พยัญชนะที่ เพชรรักษา (Pecharugsa, 1982) ได้สร้างขึ้น นำพยัญชนะที่ได้จากการสุ่มนั้น
ผสมกับสระที่สุ่มขึ้นมา 2 สระ นำมาผสมกันได้เป็นคำไร้ความหมาย ตามตาราง

ตารางที่ 5 แสดงการแบ่งกลุ่มพยัญชนะในการสร้างคำไร้ความหมาย

ลำดับที่	กลุ่มพยัญชนะ		
	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3
1	ฎ, ฏ	พ, ฟ	ช, ช
2	ภ	ฬ	ช
3	ก	ณ, ณ	บ
4	ถ	ท	ป
5	ณ		น
6	ณ		ม
7	ญ		ม
8	ณ		ย
9			ท

ตัวอย่างเช่น ทำการสุ่มพยัญชนะจากกลุ่มที่ 1 ได้ พยัญชนะ ภ กลุ่มที่ 2 เป็น พ และกลุ่มที่ 3 เป็น ช ทำการสุ่มสระได้สระ -า และสระ -เ เมื่อนำมาผสมกันเป็นคำ ได้คำไร้ความหมายเป็น "ภาเพช"

ผลจากการสร้างคำไว้ความหมายโดยวิธีการดังกล่าว ได้คำไว้ความหมาย จำนวน

50 คำ ดังนี้

1. ฉะเนก	24. ทวนญา
2. ชัญเท	25. ทากณ
3. ไบพาฬ	26. พันฉา
4. ซากีบ	27. บัถโบ
5. ยากไฟ	28. บิฎพา
6. ผาบก	29. กะฉีป
7. หัยเกีย	30. ฉาพชู
8. ทาบีภ	31. ไนฉีป
9. โมถาพ	32. ฬุก
10. แพะนุก	33. โฉฉบี
11. ภีพาป	34. ญาฉไป
12. กามเช	35. ชักหัว
13. นั๊กไฉ	36. แชภัฉ
14. ฉะหับ	37. กาฉิม
15. ฉันฎี	38. เกหาบ
16. ซาญหา	39. กัฉเทอ
17. ภูโถพ	40. ฎีฉเชื่อ
18. ฤพปา	41. ไซฉหู
19. ยะภุพ	42. ษัฉเฟย
20. ซากฟี	43. ญาฉิน
21. มุญไท	44. ฎุฉช
22. ทีภฬุ	45. ฉอหุย
23. ฎาพบี	46. ฎาโทท

47. ฝาปาฏ

49. เพลภา

48. ทิฎโท

50. ไทกาฬ

1.1.2 การจับคู่คำเหมือนและไม่เหมือน

การจับคู่คำเหมือนและไม่เหมือนทำได้โดย ทำให้คำมีความแตกต่างกันที่พยัญชนะตัวใดตัวหนึ่ง โดยสลับเอาพยัญชนะในกลุ่มเดียวกันมาแทนที่ตัวเดิม เช่น ต้องการสร้างคำไม่เหมือนจากคำ "กาเพชร" ทำได้โดยสลับพยัญชนะในกลุ่มที่ 1 สมมติว่าได้พยัญชนะ ก เมื่อนำพยัญชนะ ก มาแทนตำแหน่ง ภา จากคำเดิม จะได้เป็น "กาเพชร" เป็นคู่คำไม่เหมือน จากหลักการนี้ สามารถสร้างคู่คำเหมือนและไม่เหมือนได้ ดังนี้

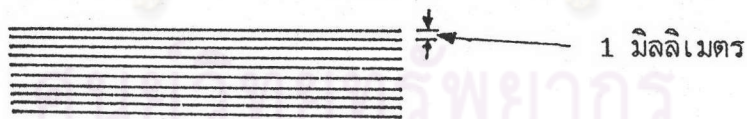
*1. ฉะเนก	พะเนก	*17. บุกโฬ	บุกโฬ
*2. ชัฎเห	ชัฒเห	18. ถุพปา	ตุพปา
3. ไบพาฬ	ไบพาฬ	19. ยะภุพ	ยะภุพ
4. ชากีบ	ชากีบ	*20. ชากฬ	ชากฬ
5. ยากไฟ	ยากไฟ	21. มุฎโท	มุฎโท
*6. ผาบเก	ผานเก	22. ทิกฬ	ทิกฬ
7. หัยเกีย	หัยเกีย	*23. ฎาพปา	ฎาพปา
*8. ทาฬิก	ทาฬิก	*24. ทวนฎา	ทวนฎา
*9. โมถาฬ	โทถาฬ	*25. ทากณ	ทากณ
*10. แฉะบุก	แฉะบุก	26. พันฉา	พันฉา
11. ภีพาป	ภีพาป	*27. บัถโบ	บัถโบ
12. กามเช	กามเช	28. ชีฎพา	ชีฎพา
13. นักไผ	นักไผ	*29. กะฬีป	กะฬีป
*14. ฉะหับ	ฉะหัย	30. ฉาฬชู	ฉาฬชู
*15. ฬันกี	ฬันฎี	31. ไนฉีป	ไนฉีป
16. ชาฎทา	ชาฎทา	*32. ฬุกท	ฬุกท

*33.	โนเนบี่	โนเนบี่	*42.	ซัถเพย	ซัถเพย
*34.	ญาฝไป	ณาฝไป	43.	ญาฝั้น	ญาฝั้น
*35.	ซัถหัว	บัถหัว	*44.	โฏญช	โฏญช
*36.	แซภฝ	แซภฝ	45.	ฉอหุย	ฉอหุย
37.	กาฉิม	กาฉิม	*46.	ฎาโทท	กาโทท
*38.	เถหาบ	เถหาน	*47.	ฉาปาฎ	ฉาปาฎ
*39.	กัฝเทอ	กัฝเทอ	48.	ทัญโท	ทัญโท
40.	ฎัฉเชื่อ	ฎัฉเชื่อ	49.	เทปถา	เทปถา
*41.	โซฉหุ	โซฉหุ	50.	โทกาท	โทกาท

หมายเหตุ คำคำที่ปรากฏเครื่องหมาย * คือ คำคำที่ไม่เหมือน ซึ่งจะมีจำนวน 26 คำคำ และคำคำที่ไม่ปรากฏเครื่องหมายใดคือ คำคำที่เหมือนมีจำนวน 24 คำคำ

1.1.3 การหาขนาดตัวอักษร เพื่อสร้างเครื่องมือในการทดสอบ
สร้างตารางแบบแผ่นโปร่งใส ให้มีระยะห่างระหว่างเส้น

1 มิลลิเมตร ดังภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉายแผ่นโปร่งใสนั้นด้วยเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะที่มีความยาวโฟกัส 315 มิลลิเมตร บนจอรับภาพ ขนาด 50 x 50 นิ้ว โดยมีระยะการฉาย 1.8 เมตร ซึ่งจะได้ภาพเต็มจอรับภาพ วัดเส้นตารางที่ปรากฏบนจอรับภาพให้ได้ความสูง 0.50 นิ้ว, 0.75 นิ้ว, 1 นิ้ว 1.25 นิ้ว และ 1.50 นิ้ว ตามลำดับ ซึ่งผลปรากฏว่า จะได้ความสูงของเส้นตารางที่แผ่นโปร่งใสเป็น 2 มิลลิเมตร, 3 มิลลิเมตร, 4 มิลลิเมตร, 5 มิลลิเมตร และ 6 มิลลิเมตร จากผลการทดลองนี้จะได้เกณฑ์ของความสูงของตัวอักษรที่จะใช้สร้างแบบทดสอบเป็น 2, 3, 4, 5 และ 6 มิลลิเมตรตามลำดับ

1.1.4 การผลิตแผ่นโปร่งใส

ใช้อักษรลอก แบบ มานพ 2 ขนาด 5 มิลลิเมตร สร้างต้นแบบให้มีคู่คำไว้ความหมายตามข้อ 1.1.2 จากนั้นทำการถ่ายลงในแผ่นฟิล์มลิธ (Lith Film) ขนาด 8 x 10 นิ้ว ให้มีขนาดเท่าต้นแบบ ขนาด 5 มิลลิเมตร ย่อตัวอักษรให้ได้ขนาด 4, 3 และ 2 มิลลิเมตร และขยายตัวอักษรให้ได้ขนาด 6 มิลลิเมตร ด้วยกล้อง งานพิมพ์ (Process-camera) จะได้เนกาตีฟฟิล์ม Film มีขนาดตัวอักษร 2, 3, 4, 5 และ 6 มิลลิเมตร ตามต้องการ นำเนกาตีฟฟิล์มไปผ่านกระบวนการผลิตแผ่นโปร่งใสด้วยน้ำยาสูตร AB และ EB₂ และย้อมให้เป็นสีเขียว น้ำเงิน แดง และดำ ด้วยสีจากปากกาเขียนแผ่นโปร่งใส ชนิดลบได้ด้วยน้ำ (Non-Permanent) ให้ได้แผ่นโปร่งใสทั้งหมด 20 ชุด (แทนด้วย A, B, C, D ... T) ชุดละ 3 แผ่น เป็นจำนวน 60 แผ่น (แทนด้วย A₁, A₂, A₃ ... T₁, T₂, T₃) มีรายละเอียดเกี่ยวกับขนาดตัวอักษรและสีของตัวอักษรดังตารางที่ 6

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนแผ่นโปร่งใสที่ใช้ในการทดลองจำแนกตามขนาดและสีของตัวอักษร

สีของ ตัวอักษร	ขนาดของตัวอักษร หน่วยเป็นมิลลิเมตร					5 ขนาด
	2 มม.	3 มม.	4 มม.	5 มม.	6 มม.	
แดง	A A ₁ A ₂ A ₃	B B ₁ B ₂ B ₃	C C ₁ C ₂ C ₃	D D ₁ D ₂ D ₃	E E ₁ E ₂ E ₃	15 แผ่น
เขียว	F F ₁ F ₂ F ₃	G G ₁ G ₂ G ₃	H H ₁ H ₂ H ₃	I I ₁ I ₂ I ₃	J J ₁ J ₂ J ₃	15 แผ่น
น้ำเงิน	K K ₁ K ₂ K ₃	L L ₁ L ₂ L ₃	M M ₁ M ₂ M ₃	N N ₁ N ₂ N ₃	O O ₁ O ₂ O ₃	15 แผ่น
ดำ	P P ₁ P ₂ P ₃	Q Q ₁ Q ₂ Q ₃	R R ₁ R ₂ R ₃	S S ₁ S ₂ S ₃	T T ₁ T ₂ T ₃	15 แผ่น
4 สี	12	12	12	12	12	60 แผ่น

1.1.5 การสร้างกระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบ

กระดาษคำตอบ 1 ชุด มีจำนวน 2 แผ่น แผ่นที่ 1 เป็น
คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ แผ่นที่ 2 เป็นกระดาษคำตอบ มีช่องให้ทำเครื่องหมาย / ลง
ในช่องที่ต้องการตามคำชี้แจง

1.1.6 การทดลองหาเวลาสำหรับการทดลอง

ทดลองหาเวลา กลับกลุ่มตัวแทนตัวอย่างจำนวน 60 คน

โดยจัดกลุ่มเช่นเดียวกันกับการทดลองจริง เพียงแต่ลดจำนวนกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มละ 3 คน ให้ในแต่ละกลุ่มทดลองมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ระดับชั้นละ 1 คน แต่ละกลุ่ม ให้ทำการทดลองจากแบบทดสอบ 1 ชุด โดยจัดให้กลุ่มที่ 1 ทดลองชุด A กลุ่มที่ 2 ทดลองชุด B ตามลำดับ จนถึงกลุ่มที่ 20 ทดลองชุด T แต่ละกลุ่มที่ทำการทดลองได้บันทึกเวลาไว้ นำมาหาค่าเฉลี่ยของเวลา แล้วลบด้วยค่า S.D. ซึ่งได้เวลา 1 นาที 38 วินาที ในการทำแบบทดสอบ 1 แผ่น ถือเป็นเวลาในการทดลองจริง โดยปรับระยะเวลาเป็น 1 นาที 30 วินาที เพื่อสะดวกในการจับเวลา

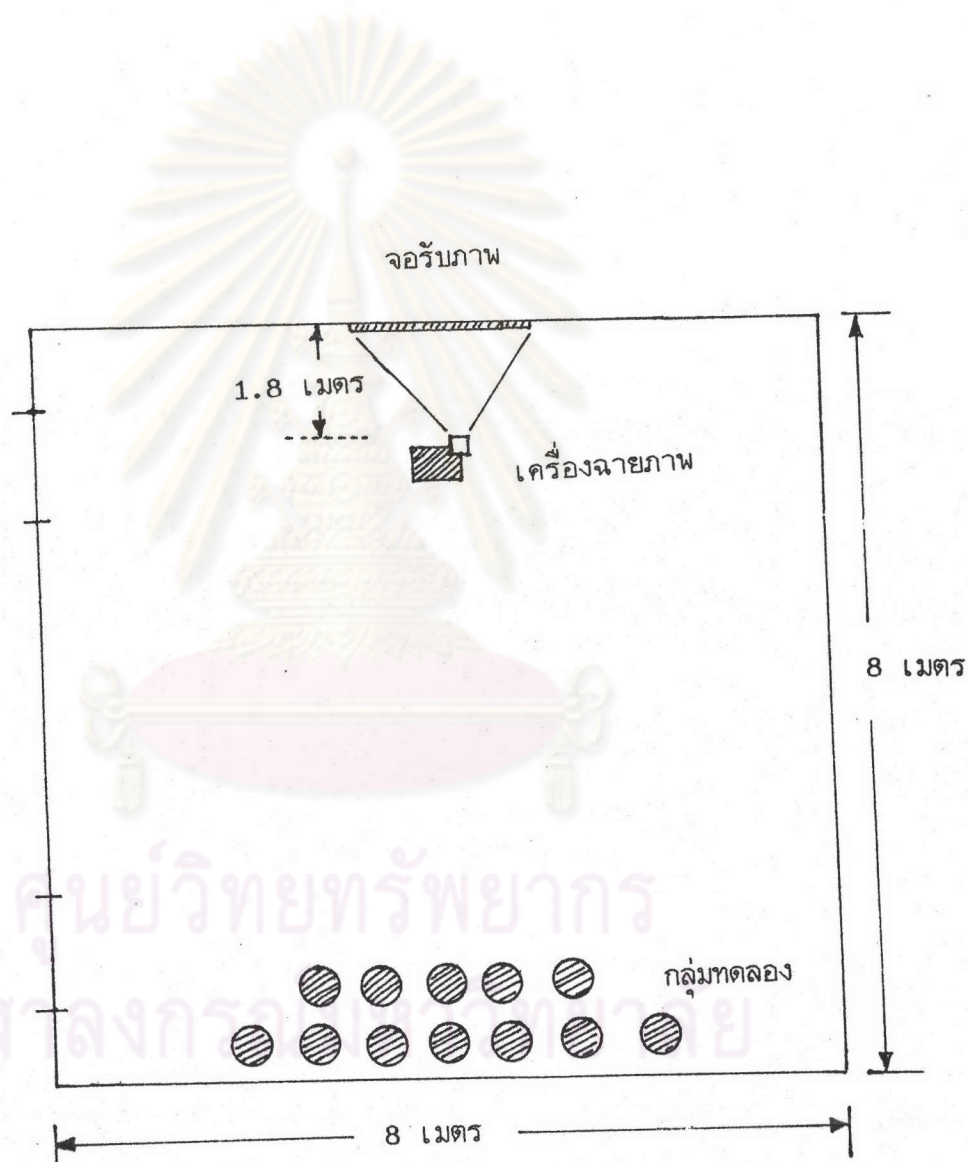
วิธีดำเนินการทดลอง

1. สถานที่

ใช้ห้องเรียนปกติของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี เป็นห้องทดลอง ทำการติดตั้งจอร์รับภาพ ซึ่งเป็นจอร์รับภาพชนิด จอสันนูน (Lenticular) มีขาตั้งเคลื่อนย้ายได้ ขนาดความกว้างและความยาวของจอร์รับภาพเท่ากับ 50 x 50 นิ้ว ให้จอร์รับภาพอยู่ชิดกระดานชอล์ค และอยู่กึ่งกลางห้องเรียน ตั้งเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะที่มีทางยาวโฟกัสของเลนส์ฉายเท่ากับ 315 มิลลิเมตร สภาพเครื่องฉายใช้งานได้ดีตามปกติ หลอดฉายภาพอยู่ในสภาพใหม่ ระยะการฉายให้เครื่องฉายภาพห่างจากจอร์รับภาพ 1.8 เมตร ระยะการฉายนี้จะได้ภาพปรากฏบนจอร์รับภาพเต็มจอพอดี ปรับแก้ให้ลักษณะของภาพบนจอปราศจากการเบี้ยว (Keystone Effect) ทดลองวางแผ่นโปร่งใสที่ใช้เป็นแบบทดสอบ ลงบนแท่นฉาย ควบคุมให้ตัวอักษรที่ปรากฏบนจอร์รับภาพ มีความสูงเท่ากับ 0.50, 0.75, 1.00, 1.25 และ 1.50 นิ้ว จากการทดลองฉายแผ่นโปร่งใส ที่มีขนาดความสูงจากตัวอักษรบนแผ่นโปร่งใสขนาด 2, 3, 4, 5 และ 6 มิลลิเมตร ตามลำดับ หากขนาดตัวอักษรบนจอมีความคลาดเคลื่อนจากที่กำหนดเพียงเล็กน้อย ให้ปรับแก้โดยการเลื่อนเครื่องฉายภาพเข้าและออกจากจอร์รับภาพ

การตรวจสอบลักษณะนี้กระทำทุกครั้งที่เปลี่ยนแผ่นโปร่งใสที่มีขนาดตัวอักษรต่างจากเดิม

จัดที่นั่งให้กลุ่มทดลองนั่งเป็น 2 แถว แถวหน้า 5 คน แถวหลัง 7 คน รวมเป็น 12 คน กลุ่มทดลองนั่งอยู่ห่างจากจอรับภาพเป็นระยะทาง 8 เมตร โดยประมาณ ระยะห่างนี้กำหนดโดยความกว้าง และยาวของห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดความกว้างยาวเท่ากับ 8 x 8 เมตร ดังภาพ

2. วิธีทดลอง

กระบวนการทดลองมีดังนี้

- 2.1 วางแผ่นโปร่งใสชุด A บนแท่นวางแผ่นโปร่งใสของเครื่องฉาย
- 2.2 แจกกระดาษคำชี้แจงและกระดาษคำตอบบนโต๊ะ
- 2.3 จัดกลุ่มทดลองเข้าประจำที่นั่ง
- 2.4 ให้กลุ่มทดลองอ่านคำชี้แจง เขียนชื่อ เลขที่ บนกระดาษคำตอบ
- 2.5 เปิดเครื่องฉายเพื่อฉายแผ่นโปร่งใส A_1 ให้ปรากฏภาพบนจอทำการจับเวลาให้กลุ่มทดลอง ลงมือทำแบบทดสอบ
- 2.6 เมื่อครบเวลา 1 นาที 30 วินาที และสัญญาณเตือนดังขึ้น ให้กลุ่มทดลองหยุดทำแบบทดสอบ ทำการฉายและจับเวลาสำหรับแผ่นโปร่งใส A_2 และ A_3 ตามลำดับ
- 2.7 เก็บรวบรวมกระดาษคำตอบ ของการทดลองจากแผ่นโปร่งใสชุด A ดำเนินการทดลองในชุด B, C, D ตามลำดับ จนครบ 20 ชุด
- 2.8 การให้คะแนน

รวบรวมกระดาษคำตอบทั้งหมดไปตรวจเช็คให้คะแนน ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบถูก 1 ข้อ ให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือเว้นว่างไว้ ให้คะแนนเป็น 0 คะแนน นำคะแนนทั้งหมดไปวิเคราะห์ทางสถิติ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two Way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของตุกี (Tukey's HSD test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01